

BESLUT

2016-02-08

Dnr: 15/02956

SAKEN

Aktuellt, SVT2, 2015-10-29, inslag om medicinsk åldersbestämning av ensamkommande flyktingbarn; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om ett förslag från Moderaterna om att Migrationsverket skulle återupprätta medicinsk åldersbedömning av ensamkommande flyktingbarn. Moderaternas migrationspolitiska talesperson [A] intervjuades i inslaget och sa följande.

Vi har nu en ohållbar situation när det gäller ensamkommande flyktingbarn till Sverige och vi tror att det är särskilt i tider av stora prövningar som vi behöver ha ordning och reda i mottagandet, men vi behöver också säkerställa att resurser som är avsedda för barn också ska gå till barn.

I inslaget sa reportern att kritiken mot medicinska ålderbedömningar har varit massiv. En barnläkare/professor intervjuades och sa följande.

De tillgängliga undersökningarna i dag i alla fall när det gäller medicinsk åldersbedömning, har en så låg precision att antalet barn som blir felbedömda är så stort att de inte bör användas.

Reportern frågade vidare den moderate talespersonen om man verkligen ska acceptera sådana bedömningar då de är väldigt ifrågasatta. Talespersonen svarade följande.

Det här handlar ju inte om att fastslå en ålder utan man gör en bedömning i ett åldersintervall som sen ska tolkas till den enskildes fördel.

Mot slutet av inslaget sa reportern bland annat följande.

Över 2 000 ensamkommande barn har kommit varje vecka under den här senaste månaden. Det är tydligt att Moderaterna vill att det ska bli färre framöver.

ANMÄLAN

Två personer har anmält inslaget och är sammanfattningsvis kritiska till reporterens uttalande om att det är tydligt att Moderaterna vill att det ska bli färre ensamkommande barn framöver. Den ene anmälaren anser att reportern gav en subjektiv bedömning genom sitt uttalande. Den andre anmälaren anser att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet och undrar vad reportern menade med sitt påstående och vad journalisten och *Aktuellt* hade för syfte med påståendet. Anmälaren menar att det talespersonen säger om Moderaternas förslag annars är ganska tydligt, att resurser som är avsedda för barn också ska gå till barn, det vill säga inte till ensamkommande vuxna.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Bakgrunden till inslaget var den förändrade flyktingsituationen under år 2015 och i det här fallet den kraftiga ökningen av ensamkommande flyktingbarn till Sverige. Under år 2015 och vid tidpunkten för inslaget hade drygt 23 000 ensamkommande barn kommit till Sverige vilket är fler än antalet ensamkommande barn till hela EU under år 2014.

Vid intervjutillfället med Moderaternas migrationspolitiska talesperson framgick att bakgrunden till deras förslag om att återupprätta medicinsk ålderskontroll av ensamkommande barn var att antalet ensamkommande flyktingbarn ökat mycket på senare tid.

Det är riktigt som en anmälare skriver, att talespersonen, i intervjun, sa att de vill säkerställa att resurser som ska gå till barn också ska gå till barn men det är inte hans enda motivering vilket bland annat visas i hans egen formulering: ”vi behöver också säkerställa att resurser som ska gå till barn också ska gå till barn.”

Att Moderaternas förslag också har med numerären att göra stärks av den text som publicerades på partiets egen hemsida – med rubriken ”Regeringen måste ta ett helhetsgrepp kring åldersbedömning” – i direkt anslutning till inslaget på SVT (*Rapport* och *Aktuellt*). I texten, där det också hänvisas och länkas till SVT:s inslag, sa talespersonen följande.

Den nuvarande flyktingsituationen är ohållbar och kommunerna får dessutom allt svårare att hitta tak över huvudet för de ensamkommande barn som kommer till Sverige. Hittills i år har ca 21 600 ensamkommande barn sökt asyl i Sverige. Bara den senaste veckan sökte 2 200 ensamkommande barn asyl i Sverige. Det är en mycket kraftig ökning mot tidigare. Mottagandet av barn är betydligt mer kostsamt än mottagandet av vuxna. Detta sammantaget ställer ännu högre krav på ordning och reda i asylprövningen”.

Moderaternas talesperson betonar alltså de stora talen och svårigheten att hitta tak över huvudet för de ensamkommande barn som kommer till Sverige. Vidare sa han i samma text:

Vi ser i dag skillnader mellan europeiska länder när det gäller åldersbedömningar av ensamkommande barn. Sverige behöver ta ett helhetsgrepp i frågan i syfte att bli mer likt andra jämförbara länder, t.ex. Norge, Finland och Tyskland. Moderaterna vill därför att regeringen tar fram en strategi för åldersbedömningar av den som söker asyl som ensamkommande barn då det finns tveksamheter om åldern.

Att notera är att enligt Eurostats senaste siffror (2014) kom ett väsentligt färre antal ensamkommande flyktningbarn till länderna som talespersonen hänvisar till: Tyskland: 4400, Norge: 940, Finland: 195 att jämföra med Sverige: 7050.

Sammantaget visar detta att reporterns formulering i *Aktuellt*, den som anmälarna kritiserar, kan ses som en sammanfattning när det gäller Moderaternas syn på numerären ensamkommande barn. Moderaterna har heller inte krävt någon rättelse eller på annat sätt visat att någon del i inslaget i *Aktuellt* innehöll några felaktiga formuleringar.

Elva dagar efter inslaget presenterade Moderaterna fler åtgärder på sin hemsida under rubriken ”Insatser för att hantera flyktingkrisen”. Ytterligare tre veckor senare skrev Moderaterna på sin hemsida bland annat att antalet asylsökande som kommer till Sverige är högre än någonsin och att Sverige behöver en tillfällig paus i flyktingmottagandet. Moderaterna har därmed efter att inslaget sändes, presenterat förslag där numerären – det stora totala antalet asylsökande som kommer till Sverige – lyfts fram som skäl.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att reporterns avslutande kommentar var något missvisande i förhållande till vad den migrationspolitiska talespersonen uttalade i inslaget. Nämnden anser dock att kommentaren inte var så missvisande att den medför att inslaget strider mot kravet på saklighet eller så värderande att den strider mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche och Clas Barkman efter föredragning av Therese Köster.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Therese Köster